

OBRITNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, april 2016

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina aprilskega Svetovalca:

- ▶ Kako se lahko upokojujemo v letu 2016?
- ▶ Darilni boni – kako ravnati z njimi, da bo vse v skladu spredpisi
- ▶ Sodna praksa: Patentno varstvo, Pasti izvršilnih postopkov
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

Telefon: 01 58 30 553

Faks: 01 58 30 583

Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si

Internet: www.ozs.si

Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Dušan Bavec
univ. dipl. prav.:

Kako se
lahko
upokojujemo
v letu
2016?

Božena Macarol
davčna svetovalka:

Napotki
za ravnanje
z darilnimi boni

Dušan Bavec,
univ. dipl. prav.
Svetovalec SC OZS

Kako se lahko upokojujemo v letu 2016?

Tudi tokrat želim že v uvodu pojasniti, da je za izpolnitev upokojitvenih pogojev najbolj smiselno povprašati kar na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma ZPIZ, ki razpolaga z vsemi relevantnimi podatki za vsakega posameznega zavarovanca. Na njihovi spletni strani <http://www.zpiz.si> obstajajo številni obrazci in med njimi tudi vloga za informativni izračun datuma upokojitve, kakor tudi za informativni izračun višine pokojnine. Na tej spletni strani obstaja tudi računalniški program, s pomočjo katerega si lahko sami izračunate datum upokojitve in tudi odmerni odstotek. Tiste, ki bodo vlogo podali na tradicionalen način, s tiskanim in pisno izpolnjenim obrazcem, opozarjamo, da morajo v vlogi navesti dejstva, ki jim utegnejo znižati upokojitveno starost (otroci, delo pred 18. letom, JLA), saj zavod tega po uradni dolžnosti ne ugotavlja.

Uvodoma kaže omeniti tudi to, da bo ZPIZ tudi letos vsem zavarovancem, ki bodo v koledarskem letu dopolnili starost 58 let, po uradni dolžnosti poslal informativne izračune o pričakovani višini njihove predčasne oziroma starostne pokojnine, kot tudi o pričakovanem datumu upokojitve, in sicer po objavi valorizacijskih količnikov za preračun osnov iz prejšnjih let zavarovanja (april/maj), torej postopno od meseca maja 2016 naprej. S tem v zvezi je nujno opozoriti, da takšna informacija ne upošteva osebnih okoliščin, ki jih lahko zavarovanci uveljavljajo in vplivajo na datum izpolnitve pravice do pokojnine (znižanje starostne meje zaradi vzgoje otrok, služenje vojaškega roka, vstop v obvezno zavarovanje pred 18. letom starosti, dodana doba, delovna doba, dopolnjena v tujini).

Poleg navedenih možnosti pridobivanja pomembnih informacij na ZPIZ kaže omeniti še E-storitev »Informativna osebna evidenca«, s pomočjo katere si na spletni strani v rubriki »Moj e ZPIZ« z vstopom preko kvalificiranega digitalnega potrdila za elektronsko poslovanje, sami pridobite

svoje podatke o pokojninski dobi, o plačah, nadomestilih plač in prispevkih, s katerimi razpolaga ZPIZ in bodo merodajni pri odmeri pokojnine. Če podatki niso pravilni, bo možna pravočasna poprava in popolnitev podatkov.

Na začetku letošnjega leta je začela veljati novela pokojninskega zakona ZPIZ-2B, ki je prinesla nekaj pozitivnih sprememb, nekatere najpomembnejše od njih bom na kratko predstavil v nadaljevanju.

Bistvena razlika med starostno in predčasno upokojitvijo:

Za pridobitev pravice do **starostne pokojnine** mora zavarovalec poleg zadostne starosti imeti hkrati tudi dovolj pokojninske dobe brez dokupa, za pridobitev pravice do **predčasne pokojnine** pa poleg zadostne starosti zadostuje kakršna koli pokojninska doba, torej tudi dokupljena oziroma tista iz naslova prostovoljnega zavarovanja. V primeru, da ima zavarovalec zahtevano pokojninsko dobo brez dokupa, potem lahko uveljavlja tudi znižanje upokojitvene starosti na račun otrok, JLA, dela pred 18. letom, seveda le do spodnje meje, kot to dopušča zakon. Pri tem je treba vedeti, da morata biti za upokojitev hkrati izpolnjena oba pogoja, zato vedno ni možno upoštevati znižanja starosti v celoti, če zavarovalec nima dovolj pokojninske dobe brez dokupa. Če zavarovalec nima zahtevane pokojninske dobe brez dokupa, ampak z dokupom, potem upokojitvene starosti ne more zniževati, kljub temu, da ima otroke, odslužen vojaški rok ali pa je delal pred 18. letom starosti.

Kaj sodi v pokojninsko dobo brez dokupa?

V pokojninsko dobo brez dokupa sodijo klasična delovna doba, obdobje porodniške, pa tudi obdobje prejemanja denarnega nadomestila, ne pa kakršna koli vrsta dokupa, kot tudi ne prostovoljno zavarovanje, ne glede na to, v katerem obdobju je bil posameznik tako zavarovan, bodisi v času starega ali novega zakona. Ker je prostovoljno zavarovanje po starem zakonu ZPIZ-1 veljalo za delovno dobo, torej brez škodljivih posledic na pokojnino, nas veliko strokovnjakov meni, da novi zakon ZPIZ-2 ne bi smel prekvalificirati takšnega obdobja za nazaj v pokojninsko dobo z dokupom, ki za seboj potegne škodljive posledice. Z upoštevanjem takšne pokojninske dobe namreč zavarovalec izpolnjuje le pogoje za predčasno upokojitev, pri čemer ne more zniževati upokojitvene starosti. Na to veliko spornost smo nekateri pogajalci ob sprejemanju novega zakona brezuspešno opozarjali nekdanjega ministra, zato je na to temo sprožen ustavni spor, toda kot lahko nezadovoljni ugotavljamo, se ustavno sodišče še vedno ni uspelo spopasti s tem problemom, kljub temu, da so v ozadju tisoči prikrajšanih zavarovancev. Nujno je treba vedeti, da predčasno pokojnino pogosto spremljajo malusi, ki so trajne narave, in sicer v višini 0,3 % za vsak manjkajoči mesec med dejansko starostjo, ki jo ima zavarovalec ob predčasni upokojitvi in tako imenovano »polno starostjo«, ki v letu 2016 znaša 65 let za moške ter 63 let za ženske, po preteku prehodnega obdobja pa bo znašala 65 let, in sicer za moške od leta 2016 dalje, za ženske pa od leta 2020 dalje.

I. Pregled letošnjih upokojitvenih pogojev za starostno pokojnino iz prve upokojitvene skupine in skozi prehodno obdobje:

Leto	Moški				Ženske			
	Starost		Pokojninska doba brez dokupa		Starost		Pokojninska doba brez dokupa	
	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci
2013	58	4	40	0	58	0	38	4
2014	58	8	40	0	58	4	38	8
2015	59	0	40	0	58	8	39	0
2016	59	4	40	0	59	0	39	4
2017	59	8	40	0	59	4	39	8
2018	60	0	40	0	59	8	40	0
2019	60	0	40	0	60	0	40	0

Kot je iz razpredelnice razvidno, bosta torej po preteku prehodnega obdobja splošna upokojitvena pogoja za tiste, ki si ne bodo mogli na nikakršen način zniževati upokojitvene starosti, 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa, kar načeloma velja tako za moške kot tudi za ženske, pri čemer je smiselno pojasniti, da si ženske lahko upokojitveno starost znižajo v večji meri kot moški.

Znižanje starostnega pogoja pri starostni upokojitvi:

a) Na račun **otrok** je moč starostni pogoj znižati v obsegu 6 mesecev za enega otroka, 16 mesecev za dva, 26 za tri, 36 za štiri in 48 mesecev za 5 ali več otrok, toda največ do 57. leta oziroma v prehodnem obdobju do 56. leta. Do takšnega znižanja je primarno upravičena ženska, razen če je pravico do denarnega nadomestila iz naslova starševstva užival moški. To je torej kar precejšnja sprememba glede na ZPIZ-1, po katerem je bilo tovrstno zniževanje upokojitvene starosti v celoti prepuščeno dogovoru staršev. V primeru, da ima zavarovanec 38 let pokojninske dobe brez dokupa, se na tej podlagi lahko starost znižuje tudi od 65. leta, vendar največ do starosti 61 let.

b) Na račun **dela pred 18. letom** se upokojitvena starost načeloma lahko zniža tako za ženske kot tudi za moške, in sicer do 58. leta za moške oziroma do 57. leta za ženske oziroma v prehodnem obdobju, ki traja do 31. 12. 2018, pri ženskah celo do 56. leta.

c) Upokojitveno starost na račun **služenja vojaškega roka** bodo lahko znižali le moški, in sicer za 2/3 dejanskega služenja, znižuje se od 60. leta in ne od starosti, ki veljajo v prehodnem obdobju, vendar največ do 58. leta. Če je zavarovanec dopolnil 38 let pokojninske dobe brez dokupa, se mu starostna meja lahko zniža tudi od 65. leta, toda največ do 63. leta.

V drugi upokojitveni skupini bo leta 2016, ko se je končalo prehodno obdobje za ženske, zavarovanec, tako moški kot tudi ženska, lahko pridobil pravico do starostne pokojnine **pri starosti 65 let, če bo dopolnil najmanj 15 let zavarovalne dobe**. V zavarovalno dobo šteje obdobje, ko je bil zavarovanec obvezno ali prostovoljno vključen v obvezno zavarovanje ter obdobja, za katera so bili plačani prispevki.

Leto	Leta	Meseci	Pokoj. doba
2013	63	6	15
2014	64	0	15
2015	64	6	15
2016	65	0	15

V tretji upokojitveni skupini, ki se ukinja in se bo v naslednjih nekaj letih pripojila k zgornji upokojitveni skupini, se še vedno zahteva 20 let pokojninske dobe in starost 65 let za moške ter 63 let za ženske. Tudi v tej skupini se starostni pogoj zvišuje za 6 mesecev na leto vse, dokler ne bo znašal 65 let, tako da se za moške v letu 2016 prehodno obdobje končuje, za ženske pa bo trajalo do leta 2020.

Leto	Starost			
	Moški		Ženske	
	leta	meseci	leta	meseci
2013	63	6	61	6
2014	64	0	62	0
2015	64	6	62	6
2016	65	0	63	0
2017	65	0	63	6
2020	65	0	65	0

Pokojninska osnova:

V letu 2016 znaša obračunsko obdobje za izračun pokojninske osnove 22 zaporednih najugodnejših let zavarovanja od vključno leta 1970 pa do leta pred upokojitvijo in se v prehodnem obdobju z začetkom vsakega naslednjega koledarskega leta podaljša za eno leto, dokler v letu 2018 ne bo doseglo 24 let.

Resno kaže razmisliti tudi o odložitvi upokojitve:

Med stimulativnimi ukrepi novega zakona ZPIZ-2 za odložitev upokojitve vsekakor kaže izpostaviti zakonsko rešitev, da se zavarovancu, ki nadaljuje z delom oziroma ostaja v celoti

vključen v zavarovanje po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev (za predčasno upokojitev to ne velja), maksimalno nadaljnja 3 leta pokojninske dobe brez dokupa bistveno ugodneje vrednotijo, in sicer v višini 1 % za vsake 3 mesece oziroma za 4 % letno (siceršnje leto pokojninske dobe se vrednoti z 1,25 %). To pomeni, da bi bil zavarovanec, ki bi podaljšal polno zavarovanje za maksimalno možna 3 leta ugodnejšega vrednotenja, deležen za 12 % višjega odmernega odstotka, v primeru delne upokojitve pa sorazmerno manj. Tako se na primer zavarovancu, ki se polovično upokoji in ostane polovično v zavarovanju, takšno zavarovanje vrednoti z 2 % letno, zavarovancu, ki je po novem lahko vključen le za 10 ur tedensko, pa za 1 %. Ta ugodnost za ugodnejše vrednotenje pokojninske dobe velja le za zavarovance iz 4. in 5. odstavka 27. člena, torej za tiste iz prve upokojitvene skupine (iz prve razpredelnice).

Ob tem lahko zavarovanec, ki ima izpolnjene pogoje bodisi za starostno ali tudi za predčasno upokojitev in ostane v zavarovanju, vsak mesec uveljavlja 20 % pokojnine, kot bi mu šla, če bi se upokojil, pa se ne, pri delni upokojitvi pa ta bonus znaša 5 %. Poudarjam, da tega 20-odstotnega bonusa ZPIZ ne izplačuje po uradni dolžnosti, ampak le na vlogo zavarovanca, medtem ko se bonus v višini 5 % prišteje avtomatično delni pokojnini.

Kar nekaj pomembnih novosti je s tem v zvezi prinesla novela ZPIZ-2B.

Najprej kaže izpostaviti, da uveljavitev tega bonusa v višini 20 % pokojnine ni več limitirana le do starosti 65 let.

Teh 20 % pokojnine lahko uveljavi tudi zavarovanec, ki ima izpolnjene pogoje po starem zakonu ZPIZ-1 in s tem ne izgubi pravice do upokojitve po starem zakonu, čeprav uveljavi ugodnost iz novega zakona. Do zadevne spremembe zakona je zavarovanec, ki je imel izpolnjene pogoje za upokojitev po starem zakonu izgubil pravico do upokojitve po starem zakonu, če je uveljavil ugodnost oziroma bonus v obliki 20 % pokojnine iz novega zakona.

Pozitivna novost pa je tudi v tem, da je do bonusa v višini 20 % pokojnine upravičen tudi uživalec pokojnine, ki se v celoti ponovno vključi v obvezno zavarovanje za poln delovni oziroma zavarovalni čas. Pred spremembo zakona tisti, ki je bil že upokojen, pa se je odločil za reaktivacijo, do navedenih bonusov ni bil upravičen, saj so le-ti veljali le v primeru, če je zavarovanec ostaja delno ali v celoti v zavarovanju.

Delna upokojitev:

Zavarovanec (to velja tudi za s. p.-je), ki ima izpolnjene pogoje bodisi za predčasno ali starostno upokojitev, se lahko odloči tudi za delno upokojitev. V zvezi z inštitutom delne upokojitve je pomembno pozitivno spremembo prinesla novela ZPIZ-2 B, saj je občutno razširila diapazon kombinacije obsega zavarovanja in obsega pokojnine. Zakon tako po novem zahteva, da ostane v obveznem zavarovanju v obsegu najmanj 2 uri dnevno ali 10 ur tedensko, kar posledično pomeni, da je najmanj četrtna pokojnine zamrznjena. Do te zakonske spremembe je moral biti vključen v zavarovanje

za minimalno 50 %, kar je posledično pomenilo, da je bilo najmanj 50 % pokojnine zamrznjene. Delna pokojnina se odmeri od predčasne ali starostne pokojnine, odmerjene na dan njene uveljavitve, v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa, ki se do dopolnitve starosti 65 let poveča za 5 %. Takšna kombinacija zavarovanja in uživanja pokojnine velja tudi za tiste polno upokojene, ki se odločijo za reaktivacijo na podlagi 116. člena ZPIZ-2, toda takšni delno reaktivirani zavarovanci niso upravičeni do 5-odstotnega bonusa.

V zvezi z delno upokojitvijo je nujno izpostaviti pojasnila ministrstva za delo, ministrstva za gospodarstvo in tudi ZPIZ-a, da četudi je podjetnik vključen v zavarovanje le za 10 ur tedensko, vseeno lahko opravlja svojo dejavnost v polnem obsegu.

Opravljanje dejavnosti po upokojitvi:

Izdvema iz zavarovanja, kot smo ga poznali do konca leta 2012, ni več. Nihče več ne more kombinirati pokojnine in opravljanja dejavnosti po upokojitvi na način, da bi prejemal celotno pokojnino, pa četudi bi iz naslova dejavnosti plačeval polne in ne le zgolj pavšalne prispevke.

Kot ste bralci revije zagotovo že dobro seznanjeni, se je OZS intenzivno zavzemala za takšno celovito sistemsko rešitev, da bi vsi s. p.-ji, tako tisti, ki so upokojeni po starem ZPIZ-1, kot tudi tisti, ki se upokojujejo po novem ZPIZ-2, imeli možnost, da kljub celotni pokojnini obdržijo dejavnost, iz naslova katere pa bi pač še naprej zahtevane dajatve, tako davke kot tudi prispevke.

Za podaljšanje prehodnega obdobja še za eno leto zgolj za tiste, ki so obdržali dvojni status preko izdvema iz zavarovanja po starem zakonu ZPIZ-1, se OZS v letu 2015 ni posebej zavzemala, kot je to storila že dvakrat prej.

Za kombinacijo dejavnosti in pokojnine ostane tako na razpolago le delna upokojitev.

OZS je vsebinsko pripravila obširno gradivo, ki ga je povzela opozicija in na začetku februarja na Ustavno sodišče RS podala zahtevo za oceno ustavnosti posameznih določb neustreznih zakonodaj, ki onemogoča samozaposlenim, da uživajo polno pokojnino (100 %) in hkrati opravljajo dejavnost (dvojni status), kot je to praksa v vseh primerljivih evropskih državah. Še posebej je nerazumljivo, da polne pokojnine niso pripravljene priznati niti v primeru, če bi se plačevali polni prispevki in davki.

Še bolj pa so prikrajšani podjetniki, ki so uveljavili dvojni status po določbah 18. člena starega zakona ZPIZ-1, ki so bili bistveno strožji od splošnih upokojitvenih pogojev in imajo pravico do pokojnine priznane s pravnomočno odločbo. Večina njih takšne zahteve razume kot retroaktiven poseg v že pridobljene pravice.

Kdaj bo Ustavno sodišče RS odločilo o zadevi je nemogoče napovedati, vsi pa upamo, da bo to čim prej.

Božena Macarol

Davčna svetovalka

Darilni boni – kako ravnati z njimi, da bo vse v skladu s predpisi

Na OZS prejemamo številna vprašanja, kako ravnati pri prodaji darilnih bonov, zato smo za vas pripravili nekaj napotkov, ki ne veljajo zgolj za kozmetično dejavnost, pač pa za vse obrtnike, ki strankam prodajate tudi darilne bone.

Izhodišče za proučevanje problematike darilnih bonov je bilo naslednje vprašanje članice:

»Kako pravilno izdajati darilne bone, da bo poslovanje v skladu z zakonodajo. Predvsem želim, da ob morebitnem inšpekcijskem nadzoru ne bi imela davčnih posledic. Zanima me, kako ravnati pri izdajanju darilnih bonov za znane storitve in kako z vrednostnimi boni, ki glasijo le na znesek? Kako ravnati in kdaj izdati račun za storitve, ki se prodajajo v paketih in kako ravnati v primerih, ko strankam opravljamo brezplačne storitve?«

1. Izdajanje darilnih bonov

V praksi poznamo dve najpogostejši vrsti darilnih bonov. Stranke lahko kupijo darilni bon za opravljanje določene storitve, ali pa vrednostni bon, v katerem je opredeljena le vrednost, ne pa tudi vrsta storitve. Kadar stranka kupi darilni bon za konkretno storitev (nega obraza, oblikovanje telesa, pedikura ...), je stranki dolžna izstaviti račun in ga davčno potrditi. Kadar pa stranka kupi vrednostni bon, pri katerem vrsta storitev ni opredeljena, pač pa le vrednost, storitev pa si obdarjenka ob prihodu v salon izbere sama, podjetnik ne izstavi računa za nakup bona, pač pa stranki izda le potrdilo o prejemu gotovine. V tem primeru namreč še ne nastane promet blaga in storitev, saj gre zgolj za menjavo enega plačilnega sredstva z drugim. Vrednostni darilni bon je namreč plačilno sredstvo in še ne pomeni nakupa storitve. Podjetniki so namreč dolžni račun za opravljeno storitev izdati obdarjencu po opravljeni storitvi. Pri prodaji darilnih bonov bi bilo priporočljivo, da davčni zavezanci na zadnjo stran darilnega bona, izdanega za konkretno storitev, napišejo številko in datum računa, na podlagi katerega je bil darilni

bon poravnan. Tako ga bodo pozneje z lahkoto našli, če bo potrebno inšpektorju pojasniti, da je stranka storitev že plačala z bonom, bon pa z računom št. z dne ..., ki je bil izdan stranki, ki je darilni bon kupila. Na ta način obdarjenki ne bo razkrita vrednost darilnega bona, saj bosta na bonu navedena le številka računa in datum izstavitve, ne pa tudi vrednost računa.

2. Opravljanje storitve v paketu

V kozmetičnem salonu (ali v drugi, sorodni dejavnosti) se lahko opravljajo različne obravnave (tretmaji) strank, ki se opravijo večkrat in trajajo daljše obdobje. (Primer: Oblikovanje telesa, ki zajema več obravnav na primer: 10 obravnav, cena pa je določena za celotni paket v znesku na primer 200,00 evrov). Stranka v tem primeru obično obišče salon večkrat, kozmetičarka pa ji celoten paket storitev zaračuna v enkratnem znesku, običajno na začetku ali na koncu obravnave. Pri izvajanju takšnih storitev je priporočljivo, da davčni zavezanci vodijo evidenco o obravnavah (na primer kartice z opravljenimi obravnavami po posamezni stranki oziroma evidence o strankah), iz katerih naj bodo razvidni podatki: št. računa (ali plačila, če je to vnaprejšnje), datum izvedbe obravnave, vrsta obravnave ipd. Skratka, če pride inšpektor, je potrebno povezati naročilo stranke s plačilom – ali vnaprejšnjim ali poznejšim. Za lažje vodenje evidenc in večjo transparentnost bi bilo dobro, če bi račun vseboval tudi ime in priimek stranke.

3. Brezplačna storitev kot nagrada

V primerih, ko stranke koristijo več obravnav ali pa vodja kozmetičnega salona stalnim strankam ponudi neko brezplačno storitev kot nagrado – zahvalo (gratis), bi bilo najbolje, če stranka nikoli ne bi pri enem obisku koristila le brezplačnih storitev, temveč bi tisti dan imela tudi kakšno plačljivo storitev, brezplačne pa v obliki popusta na računu. Tako ob odhodu iz salona ne bi imela problemov. Teoretično je sicer možno izstaviti tudi račun s 100-odstotnim popustom in navedbo »gratis storitev«, vendar nimamo izkušenj, kakšen bi bil odziv davčnih inšpektorjev v takšnih primerih.

Če bi bila sama v enaki situaciji kot gospa, ki mi je postavila ta vprašanja, bi sprejela notranji akt, v katerem bi vse delovne postopke na kratko popisala – na primer, kako ravnam v primeru darilnih bonov, kako ravnam in kakšne listine izdajam za več obravnav hkrati, kdaj jih izdam, kako ravnam, če mi nekdo plača predujem in kako ravnam, če kakšno storitev opravi brezplačno. Skratka – pomembno je, da so delovni postopki in listine, ki na njihovi podlagi nastajajo, jasni, enostavni in pregledni. Menim, da ob takšnem ravnanju davčni zavezanci ne bi smeli imeti problemov pri dokazovanju pravilnosti svojega ravnanja. Če bi inšpektor naletel na stranko, ki bi iz salona prišla brez računa, bo lahko pojasnila, da je račun za storitve plačala že pred časom (na primer pred prvo obravnavo stranke), kozmetičarka pa ga bo z lahkoto našla v blagajni. Če bo kozmetičarka vodila evidenco o opravljenih obravnavah z označbo datuma in načina plačila (ali pa z zaznambo v evidenci, da bodo vse obravnave v celoti plačane šele na koncu), ne bi smela imeti težav z davčno inšpekcijo. Zgolj ustno pojasnjevanje, kako poteka zaračunavanje storitev, brez ustreznih dokazov, praviloma ne bo zadostovalo.

mag.
Boštjan J. Turk

Sodna praksa Patentno varstvo

Tudi v obrtniških krogih niso redki posamezniki, ki se lahko pohvalijo s tem, da so priznani inovatorji. Znani so primeri, ko so nekateri naši obrtniki pobirali celo prestižne mednarodne nagrade za svoje izume. Delež izumiteljev je v Sloveniji glede na število prebivalcev celo nadpovprečno visok.

A obenem je res, da številni naši izumitelji nikoli niso bili ravno najbolj vešči pri samih pravnih postopkih, povezanih z zaščito svojih izumov. V tem prispevku bom zato opisal, kaj sploh predstavlja izum, ki je sposoben patentne zaščite, na kaj je treba biti pri tem pozoren in tudi, kakšna stališča je v zvezi s temi vprašanji zavzela sodna praksa.

Patent se podeli za izum s slehernega področja tehnike, ki mora biti:

- nov,
- na inventivni ravni in
- industrijsko uporabljiv.

Vsi trije pogoji morajo biti torej izpolnjeni, da lahko rečemo, da je izum sposoben patentne zaščite.

Izrecno je določeno, da se odkritja, znanstvene teorije, matematične metode in druga pravila, načrti in metode ne štejejo za izume.

Izum je **nov**, če ni obsežen s stanjem tehnike. V stanje tehnike pa se šteje vse, kar je bilo pred datumom vložitve patentne prijave dostopno javnosti z ustnim ali pisnim opisom, z uporabo ali na kateri koli drug način.

Šteje se, da je izum **na inventivni ravni**, če za strokovnjaka predmet izuma očitno ne izhaja iz stanja tehnike.

Izum je **industrijsko uporabljiv**, če se predmet izuma lahko proizvede ali uporabi v kateri koli gospodarski dejavnosti, vključno s kmetijstvom.

Če je predmet patenta proizvod, zagotavlja patent njegovemu imetniku pravico, da tretjim prepreči, da izdelujejo, uporabljajo, ponujajo v prodajo, prodajajo ali v te namene uvažajo zadevni proizvod, če pa je predmet patenta postopek, pa patent zagotavlja njegovemu imetniku pravico, da prepreči, da tretji ta postopek

uporabljajo in ponujajo v prodajo, prodajajo ali v te namene uvažajo proizvod, ki je pridobljen neposredno s tem postopkom. Obseg patentnega varstva je sicer določen z vsebino patentnih zahtevkov. Torej se pri izumu zaščiti tisto, kar je imetnik patenta izrecno zahteval, naj se zaščiti v svoji patentni prijavi. Za razlago patentnih zahtevkov pa se uporabljajo tudi opisi in skice. Patent običajno traja dvajset let od datuma vložitve prijave, razen v nekaterih posebnih primerih, ko patentna zaščita traja le deset let od datuma vložitve prijave (trajanje patenta s skrajšanim trajanjem). Neposredno po izteku trajanja patenta se lahko za izum enkrat podaljša veljavnost patenta, in sicer za največ pet let, če je razglašeno vojno stanje ali podobne izredne razmere, in sicer za dobo trajanja takšnega stanja oziroma okoliščin. Prav tako se lahko neposredno po izteku trajanja patenta za izum v skladu z uredbo Vlade Republike Slovenije enkrat podeli dodatni varstveni certifikat, in sicer za največ pet let, če je predmet patenta **proizvod ali postopek za proizvodnjo oziroma uporabo proizvoda, za katerega je pred začetkom gospodarskega izkoriščanja treba izvesti z zakonom predpisani uradni postopek odobritve**.

V zvezi s patentnim varstvom so sodišča izdala nekaj zanimivih odločb. V zadevi VS0011281 z dne 27. 11. 2008 je, denimo, sodišče izreklo, da v primeru, če je izumitelj pridobil patent pred sklenitvijo zakonske zveze, predstavlja premoženjska korist, ki izvira iz patenta (licenčnina), ki se imetniku izplača med *trajanjem zakonske zveze*, njegovo posebno premoženje, zato zakonec imetnika patenta ob delitvi skupnega premoženja do te premoženjske koristi ni upravičen.

Zanimivo odločbo, ki se nanaša na plačevanje pristojbin za vzdrževanje patenta, pa je izdalo sodišče v zadevi VS15695 12. 11. 2003, in sicer je izreklo, da v primeru, če niso plačane pristojbine za vzdrževanje veljavnosti patenta oziroma te tudi po opozorilu niso plačane v naknadnem roku 6 mesecev, pravica do patenta *neha veljati*. To torej pomeni, da je samo patentno varstvo odvisno od rednega in pravočasnega plačevanja pristojbin – če te niso plačane, namreč preneha tudi sama materialna pravica – varstvo patenta izumitelja.

Pasti izvršilnih postopkov

Navkljub številnim poskusom, da bi se plačilna nedisciplina v Sloveniji omejila, ta žal ostaja trdovraten problem, ki jezi marsikatega podjetnika. Razlogi zanj so številni – od neplačevanja blaga in storitev oziroma zamujanja pri plačilih do lahkomi-selnosti, slabega načrtovanja poslovanja ali celo zavestnega neplačevanja.

Številni upniki bi se lahko izvršbam izognili, če bi poslovali nekoliko bolj previdno, preudarno in pogosteje preverjali boniteto poslovnih partnerjev.

Preko AJPEŠ se da denimo preveriti, ali je nad podjetjem začetek postopek stečaja, preko nekaterih komercialnih baz podatkov (denimo Bizi, Bisnode) se da preveriti, ali podjetje ustvarja dobiček ali izgubo, preko FURS se da preveriti, ali je podjetje davčni dolжник.

Popravek vezan na članek Sodna praksa: Garancija za brezhibno delovanje stvari

(Obrtnik podjetnik, januar 2016)

V zgoraj navedenem prispevku smo zasledili naslednjo interpretacijo 21.b člena Zakona o varstvu potrošnikov in sicer v 6. odstavku:

»Prodajalec ima na voljo 45 dni, da izdelek, ki ne deluje brezhibno, popravi. Če ga ne popravi, ima na voljo še 45 dni, da ga zamenja. Šele, če ga ne zamenja niti v tem roku (po 90 dneh od uveljavljanja garancije), lahko kupec zahteva tudi znižanje kupnine ali odstopi od pogodbe.« Želeli bi opozoriti, da Zakon o varstvu potrošnikov v 21.b členu ZVPot določa naslednje:

Če blago, za katero je izdaja garancije obvezna, ne deluje brezhibno ali nima lastnosti, navedenih v garancijskem listu ali oglaševalskem sporočilu, lahko potrošnik najprej zahteva odpravo napak. Če napake niso odpravljene v skupnem roku 45 dni od dneva, ko je proizvajalec, prodajalec ali pooblaščen servis od potrošnika prejel zahtevo za odpravo napak, mora proizvajalec potrošniku brezplačno zamenjati blago z enakim, novim in brezhibnim blagom. Če proizvajalec v roku iz prejšnjega odstavka ne popravi ali ne zamenja blaga z novim, lahko potrošnik razdre pogodbo ali zahteva znižanje kupnine. Zakon torej ne navaja, da ima prodajalec (proizvajalec, pooblaščen servis) najprej na voljo 45 dni za popravilo, nato pa še 45 dni za zamenjavo izdelka. Določen je skupni rok za popravilo ali zamenjavo blaga z enakim, novim in brezhibnim blagom v trajanju 45 dni, po izteku katerega lahko potrošnik razdre pogodbo ali zahteva znižanje kupnine.

ZVEZA POTROŠNIKOV SLOVENIJE

Poleg tega obstajajo v naši zakonodaji številni mehanizmi zavarovanja plačil – od tistih najenostavnejših (in običajno tudi najbolj učinkovitih kot je predplačilo), do nekoliko kompleksnejših (zavarovanje plačila z menico, z izvršnico, s poroštveno pogodbo ipd.).

V primeru, ko se upnik sooči s plačilno nedisciplino svojega poslovnega partnerja, običajno zaleže že opomin, ali pa opomin pred izvršbo. Neplačnik se namreč zaveda, da izvršilni postopek zanj predstavlja še dodaten strošek, ki lahko krepko poveča njegov dolg. Šele v primeru, če tudi ti »izvensodni« ukrepi ne zaležejo, mora običajno sprožiti izvršilni postopek. Zaradi uveljavitve elektronske izvršbe, so tudi izvršilni postopki precej hitrejši kot nekoč, čeprav je treba biti tudi pri tem pozoren na določene pasti.

Ena izmed takih je denimo neakovostno pripravljen predlog za izvršbo. Vrhovno sodišče RS je v zadevi VS 0016826 dne 13.3.2014 izreklo, da v primeru, če upnik v predlogu za izvršbo ni razkril dejanske podlage uveljavljane terjatve, dolжник pa je v ugovoru navedel, da ugovarja celotnemu znesku predlagane izvršbe in da iz njegovih poslovnih listin ni razviden ne znesek, ki ga predlaga upnik, ne zadeva, na podlagi katere je vložil predlog za dovolitev izvršbe, je to potrebno razumeti kot izjavo nevednosti, ki pa zadostuje pogoju obrazloženosti ugovora. Če pa je ugovor obrazložen, se postopek izvršbe nadaljuje v pravdi, kar seveda krepko zavleče in podraži celoten postopek izterjave. V praksi je precej sporno tudi vprašanje, ali se lahko upnik v primeru izvršbe zoper samostojnega podjetnika poplača tudi iz zasebnega premoženja fizične osebe, ki je ustvarila dolg kot samostojni podjetnik. Odgovor je da. Višje sodišče v Ljubljani je namreč v zadevi VSL0052693 dne 2.9.2009 izreklo, da samostojni podjetnik za svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem. Pri podjetniku gre torej za vezanost osebnega in podjetniškega premoženja. Sodišče se je postavilo na stališče, da imata samostojni podjetnik in fizična oseba enotno oziroma nerazdružljivo subjektiviteto. Glede na navedeno, se lahko torej upnik v postopku izvršbe poplača tudi iz zasebnega premoženja samostojnega podjetnika.

Digitalni PoštAR Pošte Slovenije

Pošljite pošto hitreje, ceneje in zanesljivo

Pošta Slovenije postaja digitalna in predstavlja novo storitev, s katero bo pošiljanje pošte bolj enostavno kot kadarkoli prej.

Zdaj lahko vso navadno in priporočeno pošto oddate kar preko spleta – le z nekaj kliki, 24 ur na dan. Celovita storitev je skladna s slovensko zakonodajo, elektronsko podpisani dokumenti sistema PoštAR pa imajo enako veljavnost in dokazno vrednost kot papirni dokumenti.

Brez čakanja na pošti! Storitev PoštAR je dostopna 24/7, vsak dan v tednu!

Pri uporabi Digitalnega PoštARja se prav tako izognete stroškom tiskanja ter nakupu kuvert in papirja. Poštnina za elektronsko vročitev je nižja, zmanjšajo pa se tudi logistični stroški s pripravo in potrjevanjem odhodnih pošiljk. Koliko natanko boste prihranili lahko izračunate s pomočjo **kalkulatorja prihrankov, ki ga najdete na www.postar.eu.**

Zdaj lahko storitev PoštAR preizkusite brezplačno. Obiščite www.postar.eu/ **brezplacni-preizkus** in pridobite svojo unikatno kodo za 15 dnevni brezplačni preizkus.

PoštAR

ANDREJ KRAVOS

Kravos Galvanizacija

»Kartico Mozaik podjetnih vedno nosim s seboj in večkrat sem jo tudi priložnostno izkoristil. Moj letni prihranek na račun Mozaika tako znaša okoli 600 evrov«

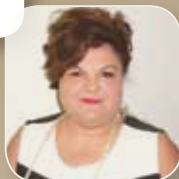
ROK HRIBAR

FMG storitve

LENA KORBER

Agencija Nera

»Pozdravljamo prizadevanja stanovske organizacije, da nam na ta način pomaga, da ugodneje pridemo do izdelkov in storitev, saj smo tudi na račun tega lahko bolj konkurenčni.«

FRANC MEDVEŠEK

M-trans s.p.

»Uporabljam jo povsod, kjer je le mogoče, na leto privarčujem neke med 1500 in 2000 evrov.«

IRENA GREGORIČ

Tapetništvo – gostinstvo Toptap

»Menim, da si s kartico Mozaik podjetnih delamo temelje za rast članstva.«

BERNARD

BUCIK

Tiskarstvo

»Navadno me na kartico spomni nalepka na vratih prodajalne.«

MOJCA ANDOLŠEK

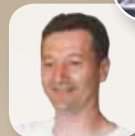
FerroČrtalič

»Partnerstvo Mozaika podjetnih z Diners Clubom mi omogoča odloženo plačilo in plačilo na obroke, brezplačne vstopne v letališke salone, nagradni program in še veliko drugega.«

BORIS ČELESNIK

Oblaganje tal in sten ter zaključna dela v gradbeništvu

»Všeč mi je, ko me pri partnerjih Mozaika tudi sami spomnijo na kartico in ugodnosti, ki jih lahko dobim.«

SAŠO JUNEŽ

Rošca, vrtnarska svetovanja in storitve

»Všeč mi je, ker je ponudba partnerjev v Mozaiku zelo pestra in raznolika. V njej res lahko vsak najde nekaj zase.«

vse informacije

mozaikpodjetnih.si

o popustih in ugodnostih

Še vedno rastemo!**Že več kot 100 partnerjev:****ERSTE CARD**

Ugodnosti in prihranki kartice Diners Club

NLB

Ugodne bančne storitve

SHELL ADRIA

Prihranki pri nakupu goriva

ELEKTRO ENERGIJA

Popusti pri nakupu električne energije in zemeljskega plina

PRIGO

Popusti pri nakupu rezervnih delov za vozila, goriva, pnevmatik in motornega olja

TELEKOM SLOVENIJE

Cenejše mobilne telekomunikacijske storitve

TRIGLAV ZAVAROVALNICA

Ugodnosti pri sklepanju zavarovanj

DZS

Ugodnosti pri nakupu pisarniške opreme in materiala ter storitev

BIG BANG

Ugodnosti pri nakupu avdio-video izdelkov, računalništva, izdelkov bele tehnike in telekomunikacij

ZATO, KER SMO SKUPAJ NAJVEČJI KUPEC V SLOVENIJI**OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE**

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za APRIL 2016

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	Uradni list RS
grafična		420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
knjigotrska		401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
založniška		432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
časopisna, inf.-revijalna		447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
komunala		469,62	511,64	566,25	662,89	721,70	956,96	1.057,79	1.183,83	1.309,87	1.519,94	1.814,02	43/15
nepremičnine - 1		329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
nepremičnine - 2		354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
nepremičnine - 3		379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIZŽJE OSNOVNE PLAČE

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36/11, 107/11, 109/12
gozdarstvo (A) na uro		690,78 3,97	709,92 4,08	727,32 4,18	772,56 4,44	-	870,00 5,00	-	1.024,86 5,89	-	1.153,62 6,63	-	-	1.365,90 7,85	1.628,64 9,36	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
gozdarstvo (B) na uro		690,78 3,97	802,14 4,61	908,28 5,22	969,18 5,57	-	1.019,64 5,86	-	1.066,62 6,13	-	1.311,96 7,54	-	-	1.555,56 8,94	1.854,84 10,66	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	18/14, 24/14, 25/14
lesarstvo		428,78	468,11	515,83	568,40	-	635,29	-	746,38	-	840,72	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13, 24/14, 25/14, 6/15, 61/15
kemična - 1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
kemična - 2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
kemična - 3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13
papirno in papirno-predel. dejavnost		428,50	486,30	544,24	602,09	-	703,68	-	910,61	1.076,18	1.365,93	-	-	1.572,89		110/13, 35/14
nekov. rudnine		516,78	574,20	636,84	713,40	-	803,88	-	903,06	977,88	1.097,94	-	-	1.388,52	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15, 4/16
kovins. ind. na uro		511,56 2,94	558,54 3,21	617,70 3,55	704,70 4,05	-	769,08 4,42	-	897,84 5,16	-	1.049,22 6,03	-	-	1.198,86 6,89	1.416,36 8,14	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13, 35/14, 6/15, 80/15
elektroind. na uro*		553,74 3,18	566,16 3,25	621,18 3,57	699,27 4,02	-	761,39 4,38	-	887,40 5,10	-	1.031,16 5,93	-	-	1.178,47 6,77	1.386,12 7,97	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15
kov. mat., liv. na uro		513,30 2,95	567,24 3,26	624,66 3,59	715,14 4,11	-	779,52 4,48	-	908,28 5,22	-	1.063,14 6,11	-	-	1.216,26 6,99	1.433,76 8,24	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
elektrogosp.		432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis, 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15
gradbena		450,00	499,46	553,58	613,33	650,54	724,95	770,05	811,76	940,29	962,84	1.082,35	1.165,78	1.290,93	-	101/15
trgovina		492,12	511,00	541,36	594,38	-	662,53	-	776,16	-	925,67	-	-	-	-	111/06, ...24/14, 24/14, 38/14, 50/14, 79/14, 48/15
gostinstvo		474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12, 110/13, 43/14, 17/16
cestno gospodarstvo		405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
cestno potniški promet		407,16 2,34	422,82 2,43	492,42 2,83	546,36 3,14	-	610,74 3,51	-	722,10 4,15	-	814,32 4,68	-	-	-	-	6/07, 99/08, nova KP 35/09, 46/09, 88/09, 95/09, 4/10, 3/11, 14/12, 52/12, nova KP: 7/14, 3/15, 4/16
poštna		560,28 3,22	617,70 3,55	647,28 3,72	718,62 4,13	-	800,40 4,60	-	918,72 5,28	1.146,66 6,56	1.169,28 6,72	-	-	1.202,36 6,91	1.426,80 8,20	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15
banke		-	-	-	650,74	-	741,87	-	927,32	-	1.159,15	-	-	1.390,97	1.669,18	5/11, 14/13, 4/14, 95/14
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
drobno gospod.		557,38	635,42	713,42	802,61	-	897,37	-	1.070,16	-	1.215,08	-	-	1.449,16	1.739,00	94/10, 58/11
obrt, podjetništvo		586,92	610,17	641,65	656,37	-	695,97	-	797,83	-	933,63	-	-	1.046,79	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13, 16/14, 59/14, 28/15

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	APRIL 2016
Zavarovalnice	59,88
Nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; **R** označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - marec 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR				70 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun				1.089,12	5.445,62
1.555,89 EUR*					
Prisp. zavarovanca za PIZ		15,50%		168,81	844,07
Prisp. delodajalca za PIZ		8,85%		96,39	481,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003		SI19 DŠ-44008	265,20	1.326,01
Prisp. zavarovanca za ZZ		6,36%		69,27	346,34
Prisp. delodajalca za ZZ		6,56%		71,45	357,23
Prisp. za poškodbe pri delu		0,53%		5,77	28,86
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073		SI19 DŠ-45004	146,49	732,43
Prisp. zavarovanca za starš. var.		0,10%		1,09	5,45
Prisp. delodajalca za starš. var.		0,10%		1,09	5,45
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030		SI19 DŠ-43001	2,18	10,90
Prisp. zavarovanca za zaposl.		0,14%		1,52	7,62
Prisp. delodajalca za zaposl.		0,06%		0,65	3,27
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030		SI19 DŠ-42005	2,17	10,79
Skupaj drugi prisp.				4,35	21,79
PRISPEVKI SKUPAJ				416,04	2.080,23

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2015 (PP): 1.555,89 EUR

**Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2015 znaša 70 % zadnje znane povprečne letne plače; 70 % od 1.555,89 = 1.089,12 eur

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.555,89 x 3,5 = 5.445,62 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda prek storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2016

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2016 (Uradni list RS, št. 104/15).

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	20.400,00	1.283,41 + 27 %	nad 8.021,34
20.400,00	70.907,20	4.625,65 + 41 %	nad 20.400,00
70.907,20		25.333,60 + 50 %	nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2015 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.700,00	106,95 + 27 %	nad 668,44
1.700,00	5.908,93	385,47 + 41 %	nad 1.700,00
5.908,93		2.111,13 + 50 %	nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2016:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača Obdobje	Znesek	Uradni list RS št.
od 1. januarja 2016	790,73 EUR	6/2016
od 1. januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - za marec 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			56 % PP**	3,5 PP***
Osnova za prispevke ZZ, če je BZO nižja od 60 % od 1.555,89 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca	871,30	5.445,62
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		135,05	844,07
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		77,11	481,94
Skupaj prispevki za PIZ	Sl56 011008882000003	Sl19 DŠ-44008	212,16	1.326,01
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		59,37	346,34
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		61,24	357,23
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		4,95	28,86
Skupaj prispevki za ZZ	Sl56 011008883000073	Sl19 DŠ-45004	125,56	732,43
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		0,87	5,45
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		0,87	5,45
Skupaj prispevki za starš. var.	Sl56 011008881000030	Sl19 DŠ-43001	1,74	10,90
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,22	7,62
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,52	3,27
Skupaj prispevki za zaposl.	Sl56 011008881000030	Sl19 DŠ-42005	1,74	10,89
Skupaj drugi prisp.			3,48	21,79
PRISPEVKI SKUPAJ			341,20	2.080,23

SPREMEMBA POROČANJA ZA DOHODKE IZ DELOVNEGA RAZMERJA OD 1.1.2016 DALJE

Skladno z drugim odstavkom 32. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja-ZMEPIZ-1 se je s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu določila tudi vrsta, oblika in način predložitve podatkov, ki so potrebni za oblikovanje prijave podatkov o osnovah v matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter sprememb teh podatkov, in so jih delodajalci, ki so plačniki davka, dolžni za delavce v delovnem razmerju sporočiti v obračunu davčnega odtegljaja. Na podlagi navedenega Pravilnika se tako s 1.1.2016 spreminja oblika poročanja za dohodke iz delovnega razmerja. Nova XML shema z razširitvijo iREK, ki bo veljavna od 1.1.2016, je objavljena na spletni strani beta.edavki.

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2015 (PP): 1.555,89 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2016 znaša 56 % zadnje znane povprečne letne plače; 56% od 1.555,89= 871,30 EUR

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2); 1.555,89 x 3,5 = 5.445,62 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVZ, ki se odda prek storitev elektronskega poslovanja FURS e-Davki.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

OPOMBA: Za delavce v delovnem razmerju (14. člen ZPIZ-2), je od 1.3.2016 minimalna osnova za izplačila; 52 % PP 2015 1.555,89=809,06 EUR

Pavšalni prispevki za zavezanca, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **od 1. aprila 2016 do vključno marca 2017 znaša prispevek za PIZ 32,43 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Tretja alineja 2. točke 49. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ določa, da plačujejo prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ti zavarovanci sami. Višina tega prispevka je od 1. februarja 2014 dalje določena v znesku 0,53 % povprečne bruto plače za oktober (55. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ) in 6,36 % od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober predhodnega koledarskega leta (55. a člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ. Za obdobje od januarja 2016 dalje pa plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

(zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), **prispevek v znesku (8,17 EUR+24,50 EUR)=32,67 EUR**. Prispevek plačujejo zavezanec mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditelj zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne osebe Zavarovalne podlage 103 ni več. Predhodno obdobje se je izteklo z mesecem septembrom.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 po novem ne obstaja več. Zavarovati se je možno na podlagi 05 oziroma na drugi ustrezni zavarovalni podlagi glede na status zavarovanca.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – APRIL 2016

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011, 99/2012, 92/2013 in 16/2014)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnic za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnic za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenosovanje na službenem potovanju		
prenosovanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenosovanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenosovanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	798,64 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	483,48 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	805,80 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.128,12 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodnejše 3.223,20 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.611,60 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	805,80 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.611,60 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
januar 2016	1.559,79 EUR	1.611,60 EUR

CENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (februar in marec 2016)

Datum	16.2.16	1.3.16	15.3.16	30.3.16
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,119	1,112	1,157	1,187
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2014	0,2002	0,2083	0,2137

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštejejo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteva v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteva v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteva 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteva v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteva povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako

uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteva v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Sprememba oziroma dopolnitev KP za obrt in podjetništvo velja za tiste, ki opravljajo prevoze blaga in potnikov ter so napoteni na službeno pot v tujino. Za njih se uporablja "Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja" (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic za tujino: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteva v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteva v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.